

OPINIA PRAWNA

Od: prof. ucz. dr hab. Katarzyna Bilewska – adwokat, partner BLSK

Do: „Telewizja Polska” Spółka Akcyjna w likwidacji

Pytanie: Czy było dopuszczalne podjęcie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wykonującego uprawnienia Skarbu Państwa – jedyne go akcjonariusza na walnym zgromadzeniu spółki w dniu 27 grudnia 2023 r. uchwał skutkujących postawieniem Spółki w stan likwidacji i powołaniem likwidatora?

Data: 5 stycznia 2024 r.

I. ZAKRES OPINII I PODSTAWA ANALIZY

- Niniejsza opinia („**Opinia**”) została sporządzona na zlecenie Telewizji Polskiej Spółka Akcyjna w likwidacji z siedzibą w Warszawie (nr KRS: 0000100679) („**Telewizja Polska**” lub „**TVP**” lub „**Spółka**”).
- Przedmiotem Opinii jest odpowiedź na pytanie:
„Czy było dopuszczalne podjęcie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wykonującego uprawnienia Skarbu Państwa – jedyne go akcjonariusza na walnym zgromadzeniu Spółki w dniu 27 grudnia 2023 r. uchwał skutkujących postawieniem spółki w stan likwidacji i powołaniem likwidatora?”
- Opinia została sporządzona na podstawie dokumentów i informacji powszechnie dostępnych oraz przedstawionych przez TVP, w tym w szczególności na podstawie:
 - tekstu jednolitego statutu Telewizji Polskiej, uchwalonego uchwałą nr 62/IX/2017 Rady Nadzorczej Telewizji Polskiej z dnia 29 maja 2017 r. („**Statut TVP**”)¹;
 - postanowienia o zabezpieczeniu oznaczonego jako „*Postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2023 r., sygn. akt K 29/23*” („**Postanowienie z 14.12**”)².
 - aktu notarialnego sporządzonego przez Pawła Orłowskiego, notariusza w Warszawie, zawierającego Protokół Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (Repertorium A nr 1248/2023 z dnia 27 grudnia 2023 r.).

¹ <https://www.tvp.pl/centrum-informacji/o-nas/bip/akty-prawne/statut-spolki-telewizja-polska-sa/37310210>.

² Postanowienie z 14.12 nie zostało dotąd opublikowane; jego treść jest fragmentarycznie ujawniona za pośrednictwem komunikatora internetowego X (dawniej Twitter) i nie ma waloru oficjalnego.

4. Opinia została sporządzona w oparciu o przepisy prawne obowiązujące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, według stanu na dzień 5 stycznia 2024 r., w tym w szczególności przepisy:
 - a) Kodeksu spółek handlowych z dnia 15 września 2000 r.³ („KSH”);
 - b) Ustawy o radiofonii i telewizji z dnia 29 grudnia 1992 r.⁴ („RTVU”);
 - c) Ustawy o krajowym rejestrze sądowym z dnia 20 sierpnia 1997 r.⁵ („KRSU”);
 - d) Kodeksu postępowania cywilnego z dnia 17 listopada 1964 r.⁶ („KPC”);
 - e) Ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne⁷ („Prawo restrukturyzacyjne”).
5. Opinia została sporządzona na podstawie relewantnego orzecznictwa i wypowiedzi doktryny. Na potrzeby Opinii przyjęto założenie, że przedstawione dokumenty są prawdziwe i rzetelne. Zgodnie ze zleceniem Spółki Opinia nie zawiera kompleksowej analizy prawnej sporu dotyczącego sytuacji prawnej TVP, ani też rekomendacji prawnych i jest ograniczona jedynie do odpowiedzi na zadane pytanie.

II. PODSUMOWANIE WNIOSKÓW OPINII

6. Zarówno bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa, jak i Statut TVP dopuszczają możliwość powzięcia uchwały w przedmiocie rozwiązania Spółki i otwarcia jej likwidacji, a także powołania likwidatora.
7. Do momentu prawomocnego orzeczenia o nieważności uchwały o rozwiązaniu TVP oraz uchwały o ustanowieniu likwidatora we właściwym postępowaniu sądowym wywierają one skutki prawne i powinny być respektowane.
8. TVP w okresie likwidacji zachowuje osobowość prawną i prowadzi działalność pod dotychczasową firmą z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”.
9. Skarb Państwa, reprezentowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego („MKiDN”) może aż do dnia złożenia wniosku o wykreślenie TVP z rejestru przedsiębiorców KRS powziąć uchwałę zapobiegającą jej rozwiązaniu, a zatem decyzja o rozwiązaniu Spółki nie musi prowadzić do wykreślenia z rejestru i zakończenia jej bytu prawnego. W konsekwencji, wskutek powzięcia uchwały o rozwiązaniu i uchwały o powołaniu likwidatora nie dochodzi do naruszenia przepisów gwarantujących ustawowy byt TVP.
10. Likwidacja nie musi prowadzić do zakończenia bytu prawnego TVP także z tego powodu, że w okresie trwania likwidacji mogą być podjęte inne decyzje dotyczące TVP, jak np. złożenie wniosku o wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego. W tych okolicznościach wszczęcie likwidacji ma to znaczenie, że nie prowadzi do zakończenia bytu prawnego spółki, ale może być etapem prowadzącym do jej restrukturyzacji.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 685 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2309 ze zm.

11. Skarb Państwa oraz reprezentujący go MKiDN nie był związany zakazami ustanowionymi Postanowieniem z 14.12. gdyż zostało ono skierowane do podmiotu niebędącego stroną postępowania, a nadto ma status orzeczenia nieistniejącego, wydanego w nienależycie obsadzonym składzie trybunału.
12. Uchwały walnego zgromadzenia TVP z dnia 27 grudnia 2023 r. o rozwiązaniu Spółki i o ustanowieniu likwidatora nie naruszają ustawy ani z zakresie prawa materialnego, ani w zakresie procedury ich powzięcia, a jako takie nie podlegają stwierdzeniu nieważności na podstawie art. 425 § 1 KSH.

III. STAN FAKTYCZNY

13. W dniu 23 grudnia 2023 r. Prezydent Andrzej Duda poinformował opinię publiczną o wystąpieniu do Sejmu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie Ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (tzw. ustawa o budżecie) (tzw. weto prezydenckie – art. 122 ust. 5 Konstytucji RP), która przewidywała:
 - a) możliwość przekazania przez ministra właściwego do spraw budżetu ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, skarbowych papierów wartościowych celem ich przekazania jednostkom publicznej radiofonii i telewizji na podwyższenie kapitału zakładowego tych jednostek, jeżeli byłoby to niezbędne do realizacji ich zadań określonych w RTVU, przy czym wartość nominalna wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych na ten cel nie mogła przekroczyć kwoty 1.000.000.000,00 zł (art. 14 ust. 1);
 - b) możliwość przekazania przez ministra właściwego do spraw budżetu, na wniosek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jednostkom publicznej radiofonii i telewizji skarbowych papierów wartościowych jako rekompensaty z tytułu utraconych w roku 2024 wpływów z opłat abonamentowych z tytułu zwolnień o których mowa w art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych⁸, z przeznaczeniem na realizację przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji misji publicznej, o której mowa w art. 21 ust. 1 RTVU, przy czym wartość nominalna skarbowych papierów wartościowych nie mogła przekroczyć kwoty 1.995.000.000,00 zł (art. 15 ust. 1 i 2).
14. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydał w dniu 27 grudnia 2023 r. komunikat, w którym poinformował o swojej decyzji jako właściwego ministra reprezentującego akcjonariusza posiadającego 100% akcji w Spółce o postawieniu Spółki w stan likwidacji i wyznaczeniu likwidatora⁹.
15. W dniu 27 grudnia 2023 r. odbyło się walne zgromadzenie Spółki, które podjęło następujące uchwały:
 - a) Uchwałę nr 1 o rozwiązaniu Spółki i otwarciu jej likwidacji, ze wskazaniem, że likwidacja będzie prowadzona pod firmą „Telewizja Polska” Spółka Akcyjna w likwidacji (dalej „**Uchwała o Rozwiązaniu**” lub „**Uchwała nr 1**”);

⁸ Dz. U. z 2022 poz. 1722 ze zm.

⁹ [Komunikat Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)\(05.01.2024 r.\)](https://www.gov.pl/web/gov/komunikat-ministra-kultury-i-dziedzictwa-narodowego--ministerstwo-kultury-i-dziedzictwa-narodowego--portal-gov.pl(05.01.2024-r.))

- b) Uchwałę nr 2 o ustanowieniu na likwidatora Spółki Pana Daniela Maksymiliana Gorgosza, reprezentującego Spółkę w okresie likwidacji samodzielnie („**Uchwała o Ustanowieniu Likwidatora**” lub „**Uchwała nr 2**”).

IV. STOSOWANIE DO TVP PRZEPISÓW KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH

16. Kształtując w polskim systemie prawnym działalność mediów publicznych, w tym Spółki, ustawodawca zdecydował w Ustawie o radiofonii i telewizji¹⁰, że będą one prowadzone w formie jednoosobowych spółek akcyjnych Skarbu Państwa (art. 26 ust. 1 RTVU).
17. Zastrzeżenie takiej formy działania ma dla organizacji Spółki daleko idące konsekwencje – stosuje się bowiem do nich, z pewnymi wyjątkami określonymi wyraźnie RTVU, przepisy KSH (art. 26 ust. 4 RTVU).
18. Co kluczowe dla niniejszej Opinii, RTVU nie wyłącza stosowania do TVP przepisów o rozwiązaniu i likwidacji spółek akcyjnych (art. 459 i nast. KSH). Do TVP znajduje zatem zastosowanie w szczególności przepis art. 459 pkt 2 KSH, który stanowi, że do rozwiązania spółki prowadzi m.in. powzięcie przez walne zgromadzenie spółki uchwały o jej rozwiązaniu, oraz art. 461 § 1 KSH, zgodnie z którym powzięcie uchwały o rozwiązaniu spółki skutkuje otwarciem jej likwidacji.

V. POSTANOWIENIA STATUTU TVP

19. Dopuszczalność stosowania do TVP przepisów KSH o likwidacji spółek akcyjnych potwierdza także treść jej statutu.
20. Zgodnie z § 28 ust. 3 pkt 5 i 10 Statutu TVP, zgody Walnego Zgromadzenia wymaga m. in. zawarcie przez TVP lub jej spółkę zależną umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu, rady nadzorczej, prokurentem, **likwidatorem** albo na rzecz którejkolwiek z tych osób.
21. Skoro, zatem, Statut TVP dopuszcza działanie w spółce likwidatorów i zawieranie z nimi umów, co może nastąpić jedynie w przypadku otwarcie likwidacji i powołania tychże, to potwierdza, że otwarcie likwidacji Spółki jest możliwe.
22. Należy przy tym podkreślić, że treść Statutu TVP była badana przez właściwy dla Spółki sąd rejestrowy. W dniu 13 października 2016 r. doszło do uchylecia dotychczasowego statutu TVP i przyjęcia nowej treści statutu (zawierającej ww. § 28 ust. 3 pkt 5 i 10 Statutu TVP). Informacja o zmianie statutu została następnie postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 22 grudnia 2016 r. (sygn. akt: WA.XIII NS-REJ.KRS/66151/16/594) wpisana do Rejestru Przedsiębiorców KRS. Powyższe oznacza, że uchwała o zmianie statutu z dnia 13 października 2016 r. (a tym samym uchwalona treść Statutu TVP) była badana przez sąd rejestrowy pod względem jej zgodności z przepisami prawa (na podstawie art. 23 ust. 1 KRSU). Skoro sąd rejestrowy dokonał rejestracji nowej treści statutu, to zaaprobował jego treść, uznając tym samym za prawnie dopuszczalną możliwość otwarcia likwidacji TVP (skoro nie zakwestionował treści § 28 ust. 3 pkt 5 i 10 Statutu TVP).

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 ze zm.

VI. UCHWAŁA O ROZWIĄZANIU I OTWARTIE LIKWIDACJI TVP A JEJ USTAWOWO ZAGWARANTOWANY BYT

23. Na cele Opinii konieczna jest analiza, czy Uchwała o Rozwiązaniu TVP, wywołująca skutek w postaci otwarcia jej likwidacji, może być uznana za sprzeczną z prawem na podstawie art. 425 § 1 KSH. Rozważyć należy w szczególności, czy zachodzi sprzeczność tej uchwały z art. 26 ust. 2 RTVU, który stanowi, że telewizję publiczną tworzy spółka „Telewizja Polska – Spółka Akcyjna”.
24. Dostrzegając ryzyko związane z możliwością takiej interpretacji¹¹, należy się jednak opowiedzieć przeciwko niej z następujących powodów:
25. **Po pierwsze**, podjęcie Uchwały o Rozwiązaniu nie skutkuje utratą bytu prawnego TVP, a jedynie otwarciem jej likwidacji zgodnie z art. 461 § 1 KSH. W rezultacie, Uchwała o Rozwiązaniu nie jest sprzeczna z art. 26 ust. 2 RTUV.
26. **Po drugie**, w czasie trwania likwidacji, spółka nadal prowadzi działalność pod swoją dotychczasową firmą, z dodaniem jedynie oznaczenia „w likwidacji” (art. 461 § 2 KSH) i zachowuje osobowość prawną (art. 461 § 3 KSH), a nawet może podlegać restrukturyzacji w rozumieniu ustawy Prawo restrukturyzacyjne¹².
27. **Po trzecie**, artykuł 460 § 1 KSH wprost przewiduje, że walne zgromadzenie spółki, uchwałą podjętą większością wymaganą dla zmiany statutu spółki, przy obecności akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego może zapobiec rozwiązaniu spółki, aż do chwili wykreślenia jej z rejestru. W rezultacie nawet podjęcie Uchwały o Rozwiązaniu i otwarcie likwidacji nie determinuje zakończenia bytu prawnego Spółki.
28. **Po czwarte**, byt prawny spółki ustaje zgodnie z art. 478 KSH dopiero z chwilą jej rozwiązania, a to następuje po przeprowadzeniu likwidacji **z chwilą wykreślenia spółki z rejestru**.
29. **Po piąte**, wreszcie, należy więc odróżnić pojęcie uchwały o rozwiązaniu spółki, wynikające z art. 459 pkt 2 KSH i samego rozwiązania spółki, o którym mowa w art. 478 KSH, gdyż są one odrębne i wywołują inne skutki prawne.
30. Uchwała o rozwiązaniu, która zapada na podstawie art. 459 pkt 2 KSH wywołuje skutek w postaci otwarcia likwidacji i jest etapem koniecznym dla zakończenia bytu prawnego spółki przez rozwiązanie, choć nie jest z nim tożsama. Potwierdza to zresztą art. 460 § 1 KSH, który uprawnia walne zgromadzenie spółki do podjęcia, do dnia złożenia wniosku o wykreślenie spółki, uchwały zapobiegającej rozwiązaniu. Rozwiązanie spółki następuje, zaś, dopiero z chwilą wykreślenia spółki z rejestru, co przewiduje wprost art. 478 KSH¹³.
31. W konsekwencji w związku z tym, że TVP nie została wykreślona z rejestru przedsiębiorców KRS w oparciu o art. 478 KSH i pozostaje w fazie likwidacji, nie doszło do naruszenia art. 26 ust. 2 RTVU ani innych przepisów tej ustawy, które gwarantują jej prawny byt.

¹¹ Por. K. Bilewska, M. Węklar, [Czy można łatwo „odbetonować” TVP decyzją walnego zgromadzenia? Odpowiedź jest jedna \[OPINIA\] \(businessinsider.com.pl\)\(05.01.2024 r.\)](https://businessinsider.com.pl/05.01.2024-r/).

¹² Por. R. Adamus, Prawo restrukturyzacyjne, Warszawa 2019, komentarz do art. 6 PrRestr, Legalis.

¹³ Zob. M. Rodzyńkiewicz [w:] A. Opalski (red.) Kodeks spółek handlowych. *Tom IIIB. Spółka akcyjna. Komentarz. Art. 393-490*, wyd. C.H. Beck, 2016, komentarz do art. 459 KSH, pkt 1, Legalis; zob. także A. Kidyba [w:] A. Kidyba (red.) Komentarz aktualizowany do art. 301-633 Kodeksu spółek handlowych, LEX/el. 2023, komentarz do art. 49 KSH, pkt 1, LEX.

VII. UCHWAŁA NR 1 I UCHWAŁA NR 2 A POSTANOWIENIE Z DNIA 14.12.2023 O ZABEZPIECZENIU

40. W dniu 14 grudnia 2023 r. w składzie: (i) Julia Przyłębska; (ii) Krystyna Pawłowicz; (iii) Stanisław Piotrowicz; (iv) Bogdan Świączkowski; (v) Jarosław Wyrembak zostało wydane postanowienie o zabezpieczeniu zobowiązujące do powstrzymania się od dokonywania jakichkolwiek czynności faktycznych lub prawnych zmierzających do likwidacji lub wszczęcia likwidacji oraz rozwiązania spółek kapitałowych stanowiących jednostki publicznej radiofonii i telewizji, które jest oznaczone jako „*Postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2023 r., sygn. akt K 29/23*”
41. Postanowienie z 14.12 nie wiązało jednak w dniu 27 grudnia 2023 r., ani nie wiąże nadal, Skarbu Państwa jako akcjonariusza TVP, ani też MKiDN, jako wykonującego uprawnienia Skarbu Państwa na walnym zgromadzeniu TVP, z następujących, niezależnych od siebie, powodów:
42. **Po pierwsze**, w składzie wydającym Postanowienie z 14.12 znajdował się Pan Jarosław Wyrembak, który nie został prawidłowo powołany do Trybunału Konstytucyjnego i należy do grona tzw. sędziów-dublerów. W rezultacie, jak wynika z orzecznictwa, m.in. z wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 7 maja 2021 r. 4907/18¹⁴ i z Postanowienia składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., sygn. akt I KZP 5/23¹⁵, skład Trybunału Konstytucyjnego był przy wydaniu Postanowienia z 14.12 nienależycie obsadzony, a gremium, które wydało Postanowienie z 14.12. nie jest sądem w rozumieniu prawa¹⁶.
43. Postanowienie z 14.12 jest zatem orzeczeniem nieistniejącym, bez jakiegokolwiek mocy prawnej.
44. **Po drugie**, ani Skarb Państwa, ani też wykonujący jego uprawnienia na walnym zgromadzeniu TVP MKiDN nie są stronami postępowania K 29/23 zainicjowanego przez grupę posłów z klubu parlamentarnego Prawa i Sprawiedliwości przed Trybunałem Konstytucyjnym i jako osoby trzecie w tym postępowaniu nie są związane treścią postanowienia. W toku postępowania zabezpieczającego obciążyć określonymi zakazami lub nakazami można jedynie stronę postępowania – obowiązane (art. 730¹ § 3 oraz art. 755 § 1 KPC).
45. Co prawda zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą, ale nie obejmuje to postanowień o zabezpieczeniu wydawanych na podstawie odesłania z art. 36 Ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym z dnia 30 listopada 2016 r.¹⁷ Wykładnia systemowa art. 190 Konstytucji RP oraz zasady rządzące postępowaniem zabezpieczającym prowadzą bowiem do wniosku, że moc powszechnie obowiązująca orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego dotyczy sytuacji, w której

¹⁴ LEX nr 3170326: „*Trybunał ustalił, iż naruszona została podstawowa zasada obowiązująca w trybie wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego, zwłaszcza przez Sejm i Prezydenta Rzeczypospolitej. Sejm ósmej kadencji dokonał wyboru trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego, w tym M.M., w dniu 2 grudnia 2015 r., pomimo iż odnośne stanowiska zostały już obsadzone przez sędziów wybranych przez wcześniejszy Sejm. Prezydent Rzeczypospolitej odmówił zaprzysiężenia trzech sędziów wybranych przez wcześniejszy Sejm i przyjął ślubowanie od trzech sędziów wybranych w dniu 2 grudnia 2015 r.*”

¹⁵ <https://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i/%20kzp%205-23.pdf> Reasumując powyższe stwierdzić należy, że organ, w którego składzie zasiadają osoby powołane na miejsca wcześniej obsadzone, nie jest organem opisanym w Konstytucji jako Trybunał Konstytucyjny, a zatem wydane przez taki organ decyzje nie wywierają skutków, o jakich mowa w art. 190 ust. 1 Konstytucji.

¹⁶ Tak też Wyrok NSA z 16.11.2022, III OSK 2528/21, Legalis nr 2836559

¹⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 2393 ze zm.

Trybunał Konstytucyjny orzeka w zakresie swoich kompetencji opisanych w art. 188 Konstytucji RP, a nie w dowolnych kwestiach wпадkowych, rozstrzyganych na zasadzie odwołania do KPC.

46. Uznać należy, że w sytuacji w której Trybunał Konstytucyjny rozpoznaje, wniosek o zabezpieczenie, działając na podstawie odesłania do stosowania przepisów KPC, to przepisy tej ustawy decydują o mocy obowiązującej jego orzeczeń. W rezultacie, nie mogą mieć one charakteru powszechnie obowiązującego.
47. Szczególnie, że wątpliwym pozostaje, czy przepisy KPC o postępowaniu zabezpieczającym w ogóle znajdują zastosowanie w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym. Służą one bowiem zabezpieczeniu roszczeń dochodzonych przed sądami, a kognicja Trybunału Konstytucyjnego obejmuje badanie aktów normatywnych pod kątem zgodności z przepisami Konstytucji RP, a nie rozstrzyganie o zasadności roszczeń stron¹⁸.

VIII. SKUTECZNOŚĆ UCHWAŁY NR 1 I UCHWAŁY NR 2

48. Uchwała o Rozwiązaniu i Uchwała o Ustanowieniu Likwidatora wywierają skutek z chwilą ich podjęcia. Ewentualny wpis otwarcia likwidacji do KRS i ujawnienia w nim likwidatora nie ma wpływu na skuteczność uchwały, gdyż ma charakter jedynie deklaratoryjny (art. 461 § 1 KSH)¹⁹.
49. Ponadto, zgodnie z utrwalonym w doktrynie i orzecznictwie poglądem, nieważność uchwał o której mowa w art. 422 i nast. KSH nie mieści się w tradycyjnym ujęciu nieważności bezwzględnej. W rezultacie, jeżeli uchwała walnego zgromadzenia nie została zaskarżona i nie doszło uwzględnienia powództwa o stwierdzenie jej nieważności wywołuje ona wszystkie skutki prawne i powinna być respektowana. Wyrok stwierdzający nieważność uchwały ma zatem – w przeciwieństwie do wyroków stwierdzających nieważność umowy – charakter konstytutywny i kreuje nową sytuację prawną²⁰.
50. W rezultacie, do momentu wzruszenia Uchwały nr 1 i Uchwały nr 2 prawomocnym orzeczeniem sądowym, Uchwała o Rozwiązaniu i Uchwała o Ustanowieniu Likwidatora wywiera wszystkie skutki prawne i powinna być respektowana w obrocie prawnym.
51. Nierespektowanie uchwały walnego zgromadzenia spółki akcyjnej może nastąpić jedynie w przypadku uznania, że mamy do czynienia z tzw. uchwałą nieistniejącą.
52. Uchwałą nieistniejącą jest uchwała, której podejmowaniu doszło do tak rażących uchybień (przede wszystkim o charakterze proceduralnym), że w ogóle nie sposób mówić o (skutecznym) złożeniu oświadczenia woli przez walne zgromadzenie spółki kapitałowej. Są to w szczególności sytuacje, gdy:
 - a) powzięły ją osoby niebędące współnikami (akcjonariuszami);

¹⁸ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 marca 2006 r., sygn. akt K 4/06, Dz. U. z 2006 r., nr 51, poz. 377, str. 2166.

¹⁹ Zob. np. W. Popiołek [w:] J. Strzępka (red.) *Kodeks spółek handlowych. Komentarz.*, wyd. C.H. Beck, 2015, komentarz do art. 461 KSH, pkt 1, Legalis.

²⁰ Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt III CZP 13/13, OSNC 2014 nr 3, poz. 23, str. 1; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2009 r., sygn. akt III CSK 85/09, OSNC 2010/7-8/113. Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izba Cywilna – zasada prawna z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt III CZP 94/06, OSNC 2007 nr 7-8, poz. 95, str. 12; Wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 13 lutego 2004 r., sygn. akt II CK 438/023, Legalis nr 61355.

- b) zgromadzenie zostało zwołane bez wymaganej procedury (o ile nie jest reprezentowany cały kapitał zakładowy – art. 405 § 1 KSH);
 - c) uchwała nie uzyskała wymaganej większości głosów lub wyniki głosowania zostały sfalszowane;
 - d) została powzięta pod przymusem, nie na serio lub jej treść jest niezrozumiała²¹.
53. Są to zatem zasadniczo uchybienia formalne, wykluczające możliwość uznania, że doszło do powzięcia uchwały o określonej treści przez walne zgromadzenia spółki. W przypadku Uchwały o Rozwiązaniu i Uchwały o Ustanowieniu Likwidatora tego rodzaju przypadek nie zachodzi. Zostały one podjęte przez jedynego akcjonariusza, posiadającego 100% akcji w kapitale zakładowym TVP, który działał na podstawie art. 405 § 1 KSH, bez potrzeby formalnego zwoływania walnego zgromadzenia, a zarzuty wobec uchwał mają charakter materialny i zmierzają do kwestionowania ich zgodności z prawem, a nie faktu jej istnienia.
54. Z dniem powzięcia Uchwały o Rozwiązaniu spółka weszła w stan likwidacji, a uprawnienie do prowadzenia spraw TVP i jej reprezentacji zyskał na podstawie Uchwały o Ustanowieniu Likwidatora powołany likwidator.
55. Jednocześnie, na marginesie wskazać należy, że wcześniejszy spór o skuteczność powołania określonych osób do zarządu TVP (*notorium* powszechne) stał się bezprzedmiotowy. Wszelkie osoby wywodzące swoje uprawnienia z faktu sprawowania funkcji członka zarządu TVP utraciły je z dniem 27 grudnia 2023 r. (art. 469 § 1 KSH), na rzecz likwidatora powołanego Uchwałą nr 2.

IX. BRAK PODSTAW DO STWIERDZENIA NIEWAŻNOŚCI UCHWAŁY NR 1 I UCHWAŁY NR 2 NA PODSTAWIE ART. 425 § 1 KSH

56. Niezależnie od kwestii natychmiastowej skuteczności uchwały, brak jest uzasadnionych argumentów za stwierdzeniem jej nieważności w toku wszczętego ewentualnie postępowania o stwierdzenie nieważności Uchwały nr 1 i Uchwały nr 2 na podstawie art. 425 § 1 KSH, a to z następujących przyczyn:
57. **Po pierwsze**, uchwały została podjęta na walnym zgromadzeniu TVP przez uprawnionego do tego i należycie reprezentowanego akcjonariusza, posiadającego 100% akcji w kapitale zakładowym, w dopuszczalnym prawnie trybie, na podstawie przepisów KSH, do których stosowania odsyła zarówno RTVU, jak i Statut TVP (zob. pkt 17 i 20 powyżej).
58. **Po drugie**, nie zachodzi sprzeczność Uchwały nr 1 i Uchwały nr 2 z przepisami prawa, zarówno mającymi charakter materialny, jak i proceduralny.
59. Uchwały nie są sprzeczne z przepisami RTVU, w szczególności jej art. 26 ust. 2, gdyż nie unicestwiają bytu prawnego TVP (zob. pkt 23 i nast. powyżej).
60. Nie zachodzą także uchybienia proceduralne, które mogłyby wyrzucić wpływ na treść uchwał, a tylko takie, zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, mogłyby być podstawą stwierdzenia

²¹ Wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II CNP 82/08, Legalis nr 589168; zob. też A. Zbiegień-Turzańska *Sankcje wadliwych uchwał zgromadzeń kapitałowych i spółdzielni*, wyd. C.H. Beck, 2012, Rozdział VI § 2 pkt 1.

ich nieważności²².

61. Walne zgromadzenie TVP mogło się odbyć w dniu 27 grudnia 2023 r. w trybie art. 405 KSH, bez formalnego zwołania, gdyż był na nim obecny cały kapitał zakładowy spółki reprezentowany przez jedyne akcjonariusza Skarb Państwa, za który działał należycie upoważniony MKIDN.
62. Uchwały zostały także, zgodnie art. 421 § 1 KSH, zaprotokołowane przez notariusza.
63. Uchybieniem, które mogłoby mieć wpływ na treść uchwał nie przy tym jest brak zawiadomienia o walnym zgromadzeniu przedstawicieli Rady Mediów Narodowych oraz dotychczasowych członków zarządu i rady nadzorczej Spółki. Co prawda zgodnie z art. 29 ust. 1a RTVU w walnym zgromadzeniu TVP mają prawo uczestniczyć członkowie Rady Mediów Narodowych²³, a zgodnie z art. 406⁶ KSH także członkowie jej organów, lecz nie uczestniczą oni w podejmowaniu uchwały, a ich obecność jest powiązana z udzielaniem informacji akcjonariuszowi co do spraw objętych porządkiem obrad zgromadzenia²⁴ i nie ma charakteru stanowiącego.
64. Wreszcie, przeciwko obowiązkowi zawiadomienia przemawia tryb odbycia zgromadzenia – na podstawie art. 405 § 1 KSH, który ma charakter *ad hoc*, bez ogłaszania o zgromadzeniu (lub wysyłania zaproszeń). Osoby uprawnione do wzięcia udziału w zgromadzeniu – w przypadku powzięcia wiadomości o jego odbyciu bez formalnego zwołania – powinny zostać dopuszczone do udziału o ile się zgłoszą, jednak brak ich zawiadomienia nie stanowi o naruszeniu przepisów prawa.
65. Nie ma także podstaw do powołania się na nieważność Uchwały nr 1 i Uchwały nr 2 ze względu na jej ewentualną pozorność, gdyż art. 83 § 1 KC przewidujący sankcję nieważności bezwzględnej w przypadku złożenia pozornego oświadczenia woli nie znajduje zastosowania do uchwał walnego zgromadzenia spółki akcyjnej.
66. *Przede wszystkim*, KSH zawiera zamknięty katalog podstaw do zaskarżania uchwał, a stwierdzenie nieważności uchwały możliwe jest wyłącznie, gdy zachodzi jej sprzeczność z ustawą.²⁵ Przepisy dotyczące zaskarżania uchwał walnego zgromadzenia uregulowane zostały w KSH w sposób wyczerpujący i nie ma podstaw, aby w tej kwestii sięgać do przepisów KC²⁶, w tym do art 83 § 1 KC.

²² Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2005 r., sygn. akt III CK 296/04, OSNC 2006, Nr 2, poz. 31; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2005 r., sygn. akt III CK 477/04, Wok. 2005, Nr 7–8; zob. także W. Popiołek [w:] J. Strzępka (red.) *Kodeks spółek handlowych. Komentarz.*, wyd. C.H. Beck, 2015, komentarz do art. 425 KSH, pkt 3, Legalis; R. Pabis [w:] A. Opalski (red.) *Kodeks spółek handlowych. Tom IIIB. Spółka akcyjna. Komentarz. Art. 393–490*, wyd. C.H. Beck, 2016, komentarz do art. 425 KSH, pkt 27, Legalis.

²³ Poza zakresem niniejszej Opinii pozostaje kwestia zgodności z Konstytucją RP przepisów Ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych.

²⁴ A. Krysik [w:] Z. Jara (red.) *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, wyd. C.H. Beck, 2023, komentarz do art. 406⁶ KSH, pkt 4, Legalis; R. Pabis [w:] A. Opalski (red.) *Kodeks spółek handlowych. Tom IIIB. Spółka akcyjna. Komentarz. Art. 393–490*, wyd. C.H. Beck, 2016, komentarz do art. 406⁶ KSH, pkt 2, Legalis.

²⁵ Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izba Cywilna – zasada prawna z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt III CZP 94/06, OSNC 2007 nr 7–8, poz. 95, str. 12; Wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 13 lutego 2004 r., sygn. akt II CK 438/02, Legalis nr 61355.

²⁶ Powoływanie się na nieważność uchwały z innych przyczyn niż określone w art. 425 § 1 KSH i stosowanie do wadliwości uchwał przepisów KC jest wysoce wątpliwe, por. K. Bilewska, *Dopuszczalność stwierdzenia nieważności uchwały wspólników na podstawie art. 58 KC*, Głosa do Wyroku SN z 15.10.2009 r., I CSK 94/09, *Monitor Prawniczy* 2010, nr 18, s. 1025 i nast.

67. Ponadto, pozorność jako wada oświadczenia woli może znaleźć zastosowanie wyłącznie w przypadkach w których dochodzi do złożenia oświadczenia woli drugiej stronie – tj. czynności prawnych dwustronnych (umów) lub czynności prawnych jednostronnych, których dokonanie polega na złożeniu oświadczenia woli indywidualnemu adresatowi. Tymczasem Uchwała nr 1 i Uchwała nr 2 nie stanowią oświadczenia woli wobec drugiej strony lub innego adresata. Stosowanie do tych uchwał przepisów skutkach pozorności czynności prawnej jest nieadekwatne, a nadto stanowiłoby nieuzasadnioną próbę obejścia przepisów szczególnych KSH i jako takie nie jest dopuszczalne.

Prof. ucz. dr hab. Katarzyna Bilewska
advokat